

Fylkesmannen i Hedmark

Miljøvernnavdelingen
Postboks 4034, 2306 Hamar

Vår dato	Vår referanse
19.11.2012	2012/8109
Arkiv nr.	Deres referanse
461.3	

Saksbehandler, innvalgstelefon
Steinar Østlie, 62 55 11 77

Inspeksjonsrapport

2012.009.I.FMHE

Strand Unikorn AS
Strandv. 3-5
2390 Moelv

Inspeksjon ved Strand Unikorn AS, Ringsaker

Dato for inspeksjonen: 13.11.2012
Rapportnummer: 2012.009.I.FMHE
Saksnr.: 2012/8109

Kontaktpersoner ved kontrollen:

Fra virksomheten:
Harald Tømmerstigen, tekn. ansvarlig
Sissel Neraasen, kvalitetsansvarlig
Svein Åge Haugli, sikkerhetsrådgiver

Fra Fylkesmannen i Hedmark:
Steinar Østlie, senioringeniør

Resultater fra inspeksjonen

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjon ved Strand Unikorn AS, 13.11.2012:

Fylkesmannen avdekket 0 avvik og 2 anmerkninger:

- Prøveuttak av avløpsprøver bør kvalitetssikres
- Bedriften har ikke full oversikt over mulige utslipp til kanalen gjennom bedriftsområdet

Virksomheten bes om å gjøre en vurdering av anmerkningene innen 01.03.2013.
Oppfølgingen etter inspeksjonen er nærmere beskrevet på side 2.

Med hilsen

Jørn Georg Berg e.f.
miljøverndirektør

Steinar Østlie
senioringeniør

Dette dokumentet er elektronisk godkjent og sendes ut uten signatur.

1. Informasjon om virksomheten

Organisasjonsnr (underenhet): 973 124 838	Eies av: 916 329 717
Besøksadresse: Strandv. 3-5, 2390 Moelv	Telefon: 62 35 15 00
Bransjenr. (NACE-kode): 20.140	E-post: post@strandunikorn.no

Kontrollert anlegg

Navn: Strand Unikorn AS, avd. Brenneri Moelv	Anleggsnr: 0412.0055.01
Kommune: 0412 Ringsaker	Anleggsaktivitet: Næringsmiddelind.
Fylke: Hedmark	Risikoklasse: 3
Tillatelse gitt: 04.09.1989	Tillatelse sist oppdatert: *

2. Inspeksjonens omfang

Formålet med inspeksjonen var å vurdere om virksomheten etterlever regelverk som omfatter virksomhetens risiko for å forurense det ytre miljø, samt rutiner for håndtering av avfall og kjemikalier. Videre er det undersøkt om det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet fungerer tilfredsstillende. Fylkesmannen har blant annet undersøkt:

- Utslipp til vann og luft – utslippskontroll og dokumentasjon av driftsresultater
- Håndtering, lagring og levering av farlig avfall
- Påvirkning av støy og lukt på omgivelsene
- Forebyggende vedlikehold
- Kartlegging og vurdering av risiko for å forurense ytre miljø
- Rutiner for registrering og behandling av uønskede hendelser (avviksbehandling)
- Interne revisjoner og systematisk gjennomgang av internkontrollen

Denne rapporten omhandler avvik og anmerkninger som ble avdekket under inspeksjonen og gir ingen fullstendig tilstandsvurdering av virksomhetens miljøarbeid eller miljøstatus.

Definisjoner

Avvik: Manglende etterlevelse av krav fastsatt i eller i medhold av lov.

Anmerkning: Et forhold som tilsynsetatene mener er nødvendig å påpeke for å ivareta ytre miljø, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

3. Oppfølging etter inspeksjonen

Fylkesmannen avdekket ingen avvik, men det er påpekt 2 anmerkninger innen de områdene som ble kontrollert. Virksomheten bes om å gjøre en vurdering av anmerkningene og aktuelle tiltak knyttet til disse. Vi ber om en skriftlig redegjørelse av vurderingene og eventuelle tiltak innen **01.03.2013** (i tilknytning til ordinær egenrapportering for 2012).

4. Gebyr for inspeksjonen

Virksomheten er ved denne inspeksjonen plassert i gebyrsats 3 (jf. Fylkesmannens varselbrev datert 05.11.2012). Dette betyr at dere skal betale *kr. 11 600* i gebyr for den gjennomførte inspeksjonen. Gebyrsats følger av virksomhetens plassering i risikoklasse, jf. forurensningsforskriften § 39-6. Faktura med innbetalingsblankett vil bli oversendt fra Klima- og forurensningsdirektoratet (Klif).

5. Offentlighet i forvaltningen

Denne rapporten vil være tilgjengelig for offentligheten via Fylkesmannens postjournal og på www.norskeutslipp.no (jf. offentleglova).

Kopi av rapporten sendes også til:

- Ringsaker kommune, Postboks 19, 2381 Brumunddal

6. Avvik

Det ble ikke avdekket avvik under inspeksjonen.

7. Anmerkninger

Følgende forhold ble anmerket:

Anmerkning 1

Prøveuttak av avløpsprøver bør kvalitetssikres

Kommentarer:

Ved inspeksjonen forekom betydelig skumming og overløp i prøvetakingskassa. Dette kunne være forårsaket av kraftige pumpestøt. Slik støtvis belastning og overløp ved prøvetakingspunktet kan bidra til feilkilder ved måling av avløpsmengde og ved prøveuttak. Det er viktig at sugeslangen for uttak av prøver er plassert slik i vannprofilet at delprøvene som tas ut er representative for avløpet som går gjennom prøvetakingskassa. Det er videre avgjørende at vannmengdemåleren måler korrekt gjennomstrømning. Det er i seg selv ingen ulempe at avløpsvannet pumpes inn i prøvetakingskassa. Dette medfører turbulens og homogent vannprofil. Men kraftige pumpestøt som stadig endrer vannivå i kassa, kan gi hyppig varierende og feilaktige vannivåmålinger.

Bedriften bes foreta en teknisk gjennomgang og kvalitetssikring av prøvetakingen med tanke på å sikre representative avløpsprøver. Dette bør omfatte vurderinger av uttakspunkt for sugeslange og vannføringsmålinger.

Utslippene er relativt lave (10-15 % av utslippsrammen). Det foretas ikke koking eller skrelling av poteter, som kunne bidra til større utslipp. Bedriften mottar mer vasket potet enn før, samt reststivelse fra Maarud og Kims.

Det er ikke montert syredosering. Høy pH og manglende justering av denne ble påpekt som avvik etter inspeksjonen i 2008. Prosessavløpet holder nå relativt stabile pH-verdier i området 9-10. Bedriften har derfor vurdert at det inntil videre ikke er påkrevet å justere pH.

Det foretas nå fortløpende innlevering av prøver (anmerkning 2008).

Ytre forhold som påvirker driftsbetingelsene og utslippet, er potetkvalitet og kvaliteten på elvevannet. Elvevannet brukes til transport av poteter, samt til grovvask. 2011 hadde generelt mye dårlig potetkvalitet.

Anmerkning 2

Bedriften har ikke full oversikt over mulige utslipp til kanalen gjennom bedriftsområdet

Kommentarer:

Det har ved flere anledninger blitt opplyst fra publikum at vannet i kanalen gjennom bedriftsområdet har blakket farge. Sist vinter ble dette også påpekt av NIVA, som tok ut vannprøve fra kanalen til analyse.

Bedriften gikk straks i gang med å kartlegge mulige utslippskilder fra bedriftsområdet. Det ble avdekket at et rør førende prosessavløp var frosset i stykker, med utslipp til kanalen som resultat. Dette har ifølge bedriften trolig skjedd sist vinter.

Det er kartlagt 44 kummer av ulike slag på bedriftsområdet. Mulige forbindelser mellom disse og kanalen er under kartlegging. Bedriften er i ferd med å utarbeide en handlingsplan, basert på evt. punktutslipp som avdekkes.

Bedriften skal ta kvartalsvise prøver fra kanalen heretter. Det bør i tillegg foretas regelmessige og hyppige visuelle kontroller.

En mulig årsak til observert til blakking og misfarging av vannet nederst i kanalen, kan ifølge bedriften skyldes nedbryting av løv og annet organisk materiale, som får lang oppholdstid grunnet oppstuvning ved innløpet til Moelva, spesielt ved høy vannstand i Mjøsa. Påvirkning av forurenset overvann fra bedriftsområdet (oljesøl og saltrester fra biler) skal også vurderes.

Vi ser positivt på at bedriften har iverksatt en slik kartlegging, og ber om å få oversendt konklusjonene eller oppsummeringen av denne når resultatene foreligger.

8. Andre forhold

Bedriften har vokst betydelig de senere åra og har nå 81 ansatte. Unikorns hovedkontor er flyttet fra Oslo.

Tiltak på energisida i brenneriet

Kondensat føres tilbake til produksjonen i stedet for rent vann. Det er montert frekvensomformer på store motorer på mølla. Dette reduserer energiforbruket med ca. 20 % på aktuelle motorer. Det brukes mye energi til oppvarming i prosessen, det er en utfordring å utvikle gode energisparende tiltak på dette området. Mangel på langsiktighet i leveringskontrakter begrenser omfanget i aktuelle store tiltak.

Avfall

Det er nylig anskaffet to komprimatorer for plast- og pappavfall. Påpekte anmerkninger med lagring av oljefiltere og leveringsfrekvens av farlig avfall er endret. Arnkvern anmoder om oppsamling av større mengder avfall før levering.

Støy og lukt

Ekstern støy og lukt er vurdert i risikokartleggingen, men har fått lav konsekvensgradering. Støykilder er isolert mot naboer. Jord som er utvasket fra poteter kan avgi kortvarig lukt. Slik jord kjøres bort til båndlagte jordarealer, der det dyrkes korn.

Internkontroll

Det er opprettet en ”forbedringsgruppe” som gjennomgår og vurderer registrerte avviksrapporter. Analyserte årsaker utløser tiltak, som settes opp i en handlingsplan, som oversendes ledelsen. Generelt er underrapportering av avvik skjerpet inn. Bedriften opplever at det er mye bedre forståelse for å registrere avvik enn tidligere. De siste to årene er det registrert ca. 100 avvik per år. Avdekket utslipp fra rørhavari til kanalen (se ovenfor) ble ikke registrert som avvik. Ellers blir overskridelser av utslippskrav avviksbehandlet. Hendelser som naboklager og nesten-uhell skal registreres som avvik.

Risikovurderinger

Ytre miljø er risikokartlagt etter 2008. Det gjennomføres ny kartlegging hvert år. Her foretas befaringer og det vurderes endringer i produksjon, avviksrapporter m.m. Sannsynlighet og konsekvens er gradert fra 1 til 3. Det vurderes tiltak for hendelser og risikoforhold med produkt 4 eller høyere. Tiltakene settes opp i en handlingsplan 2 nedgravde 6000 liters oljetanker er gitt konsekvensgradering 1 ved havari. Bedriften oppfordres til å revurdere denne graderingen, ettersom lekkasjer fra nedgravde oljetanker ofte kan gi betydelige skader som krever omfattende utbedringstiltak. Utslipp av prosessavløp er ikke omfattet av risikovurderingen. Dette blir tatt med under kartleggingen og analysene knyttet til risikovurderingen ved mulige utslipp til kanalen. Interne revisjoner gjennomføres i dag i hovedsak Norgesfor AS, i samarbeid med bedriften. Bedriften vil arbeide for å skolere flere medarbeidere til å videreføre kvalitetsarbeidet, slik at kontroll og interne revisjon i større grad kan gjennomføres i egen regi.

Vedlikehold

Det er under oppbygging et nytt system for forebyggende, teknisk vedlikehold, Dash. Dette skal kunne kommunisere med Qualiware kvalitetssystem. Oppdragene kommer opp som arbeidsordre. Innleggingen av alle oppdragene er et omfattende arbeid, som er helt i startfasen og som vil kreve flere år å gjennomføre. Utført arbeidsoppdrag markeres med en gul fargekode. Gjennomføring evalueres hver uke. Gjennomføring av vedlikeholdsarbeidet kan tidvis ligge litt etter planen. Det er lagt inn programmerte stopper, men tid til å foreta nødvendig driftsstopp er knapphetsfaktor. Prosessutstyr prioriteres ved vedlikeholdet. Logistikk ved transport (vogntog med innkomne og uttransporterende varer) vil bli forsøkt strukturert bedre. Økonomisk vil en langvarig driftsstans ved mølla kunne bli svært kostbar.

Utslippstillatelse:

Gjeldende utslippstillatelser er fra 1989 og bør revideres. Vi anmoder om at bedriften søker ny tillatelse.

Bedriften ønsker primært å opprettholde eget renseanlegg på sikt, selv om Moelv renseanlegg utvider kapasiteten betydelig for å ta i mot avløp fra Sjusjøområdet.